

MILAN BUTKOVIĆ
apsolvent agronomije — Zagreb

Mogućnosti iskorištavanja pomija iz Zagrebačkih javnih ugostiteljskih radnja za uzgoj svinja*)

Da bi se utvrdilo kakve su mogućnosti iskorištavanja pomija (napoja) iz Zagreba za uzgoj svinja, sakupljeni su podaci o pomijama iz različitih restauracija, menza, gostionica, radničko-službeničkih restorana, hotela i drugih ugostiteljskih poduzeća. Ukupno je istraženo 50 takvih ustanova.

Navedeni podaci mogu se uzeti kao prosječni, budući da količina pomija dnevno varira, a prema kraju mjeseca se, prema dobivenim izjavama, i veoma smanjuje.

Na području grada Zagreba od 50 istraživanih ugostiteljskih radnji i restorana, te javnih menza, prema izjavama rukovodilaca istih, raspolaže se sa cca 1.885 lit. napoja.

Vrijednost navedenog napoja po hranidbenoj vrijednosti iznosi toliko, da je 3 litre napoja ekvivalentno 1 kg kukuruza.

S dobivenom količinom napoja dnevno, t. j. sa 1885 litara, možemo utoviti, ako tov traje 6 mjeseci, 188 komada svinja u jednom turnusu, što znači u dva turnusa godišnje 376 komada. Ako bi se svinje tovile za bekon, tada bi iste bile u tovu 3 mjeseca, pa bi imali 4 turnusa godišnje, ili ukupno 752 komada. Kod stavljanja u tov pretpostavlja se, da se svinje stave u tov sa već izgrađenom muskulaturom, t. j. da ne moraju trošiti hranu za izgradnju svoga tijela, nego da sva hrana ide na mast. Dnevno bi prosječno davali 10 litara napoja po 1

*) Izvadi iz pismenog rada za ispit iz ekonomske grupe predmeta na poljoprivrednom šumarskom fakultetu u Zagrebu.

grlu, a eventualno ćemo količinu napoja povisivati ili smanjivati već prema koncentraciji napoja.

Iz razgovora s tovljačima na ekonomijama isti tvrde, da je najveća količina napoja, koju pojedini tovljenik dobiva dnevno 12 litara, a hrani se 2 puta dnevno, i to ujutro i poslije podne. U samom napoju nalaze se velike količine kruha i mesa, pa tovljenicima ne treba dodavati drugu hranu.

Broj svinja, koji se može utoviti od napoja u Zagrebu različit je, već prema dužini tova i namjeni. Ako tovimo bekon, onda ćemo tovit kraće vrijeme, a ako hoćemo punomasno svinjče, moramo tovit 6 mjeseci.

Ako bismo se htjeli baviti uzgojem svinja, t. j. rasplodnim krmačama, a ne tovom, onda bi dobivenim napojem dnevno mogli uzdržavati 314 komada krmača, a istima bi se davalo prosječno 6 litara napoja dnevno, ako uzmemo da je 3 litre napoja ekvivalentno 1 kg kukuruza, računajući po krmnim jedinicama, dok je sama hranjiva vrijednost moguće i veća. Količina od 6 litara napoja je dovoljna za ishranu 1 krmače, teške 80 kg žive vage u prva dva mjeseca suprasnosti, dok bi u posljednja 2 mjeseca suprasnosti morali dodavati koncentrate izvana. Također prilikom dojenja prasadi morali bismo dođavati nešto koncentrata izvana i za prasad.

Zaključak

Iz navedenog izlazi, da bi mogli s napojem dobivenim u različitim restoranim utoviti godišnje 752 komada svinja do težine od 110 kg, ako smo metnuli svinjče u tov sa 40 kg, isti bi dali računajući 50% masnoće, iznos od 2.876 kg masti, ili po komadu cca 38 kg masti.

Ako bi se bavili uzgojem svinja, onda bi s navedenom količinom napoja dobili 3.140 komada prasadi od 314 komada krmača, računajući godišnje 2 prasenja, i da bi svako leglo dalo prosječno 5 komada. Ako računamo da bi prasad bila teška prilikom odbijanja 8 kg po komadu, onda bismo dobili od podmlatka 25.120 kg mesa, ne računajući prirast na prasadi, a kad bi se uračunao i prirast prosječno do konca godine 20 kg po komadu, onda bismo dobili još daljnjih 62.800 kg mesa, ili ukupno bi nam priplod dao 87.920 kg mesa, uz pretpostavku, da ne bi u leglu bilo velikog pomora, i kada bi se sav napoj dovozio na jedno mjesto.

Vjerovatno je, da sva ugostiteljska mreža u Zagrebu daje dnevno daleko više napoja, nego što je navedeno, jer ovim podacima nisu obuhvaćena sva ugostiteljska poduzeća, pa bi se prema tome i broj tovnih ili rasplodnih svinja povećavao razmjerno s povišenom količinom napoja.